

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 12P/179/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723202957
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vincent Szabó
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2024:1723202957.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok sudcom JUDr. Vincentom Szabóom vo veci návrhu manželky: E. H., narodená XX.XX.XXXX, bytom U. XX, J. D., na rozvod manželstva s manželom: E. H., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom T. X, T., a úpravu pomerov rodičov na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom: W. H., narodená XX.XX.XXXX a E. H., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom Moyzesova 2, Pezinok, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo E. H., narodeného XX.XX.XXXX, a E. H., rod. G., narodenej XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX vo J. D., zapísané v Knihe manželstiev matričného úradu J. D., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X, r o z v á d z a.

II. Maloleté deti W. H., narodená XX.XX.XXXX, a E. H., narodený XX.XX.XXXX, sa zverujú na čas po rozvode manželstva rodičov do osobnej starostlivosti matky.

III. Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok sú oprávnení obaja rodičia maloletých detí.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej W. sumou 150 eur mesačne a na maloletého E. sumou 130 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti výroku tohto rozsudku o rozvode, ktoré sumy je otec povinný zasielať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi W. a E. každý párný víkend od 10.00 hod. do 13.00 hod. v prítomnosti matky, pričom maloleté deti otec vyzdvihne v mieste bydliska maloletých.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manželka sa návrhom podaným na Okresnom súde Pezinok dňa 13.11.2023 domáhala rozvodu manželstva a žiadala upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom W. a E. na čas po rozvode manželstva. Návrh na rozvod manželstva odôvodnila tým, že s manželom uzavreli dňa XX.XX.XXXX vo J. D. manželstvo, a to po ročnej známosti, uzatvárali ho z lásky, spočiatku bolo harmonické. V I. XXXX sa im narodila dcéra W., a neskôr syn E., nar. XX.XX.XXXX. Za dôvod rozvratu nášho manželstva považuje časté manželské nezhody, ktoré sa spočiatku začali rôznymi menšími hádkami z dôvodu rozdielnosti názorov na bežné otázky spoluzitia partnerov v manželstve. Tieto konflikty prerastali do čoraz častejších nezhôd a hádok, ktoré viedli postupne k tomu, že ich vzťah ochladol, sme sa odcudzili. Manžel často požíval alkoholické nápoje, kedy bol agresívny a po jej častých odchodoch, po návrate nachádzala zničené a rozbité veci. Nemal rád jej dcéru z predchádzajúceho vzťahu. Manžel bol žiarlivý, majetnícky a nemal rád keď navštevovala svoju rodinu. Uvedené nezhody sa stali príčinami trvalého rozvratu manželstva. Ich manželstvo je v súčasnosti len formálnym záväzkom. Hoci sa o to aj

pokúšali, nepodarilo sa im manželské spolužitie obnoviť. Okrem toho dôvodila, že s manželom nedokázu dospieť k návrhu dohody, ktorá by na čas po rozvode upravovala ďalší výkon práv a povinností nás ako rodičov, navrhuje, aby bola maloletá W. a maloletý E. boli zverení do osobnej starostlivosti matky s tým, že maloleté deti bude zastupovať a majetok maloletých detí bude spravovať matka. Zároveň žiadala zaviazat' otca prispievať na výživu maloletej W. sumou 150 eur mesačne a na výživu maloletého E. sumou 150 eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých. Styk otca žiadala upraviť tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý páry vikend od 10.00 hod. do 13.00 hod. len v prítomnosti matky.

2. Manžel sa k návrhu manželky nevyjadril, nepredložil žiadne listinné dôkazy, na ktoré bol súdom vyzvaný a pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnil.

3. Procesný opatrovník pre prípad rozvodu odporučil návrhu matky vyhovieť, pretože je v najlepšom záujme maloletých detí.

4. Na zistenie skutkového stavu veci súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so sobášnym listom manželov, rodnými listami maloletých detí, potvrdením o prijme manžela, potvrdením o prijme manželky, správou kolízneho opatrovníka, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi. Súd ďalej vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a taktiež sa oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Pezinok vedeného pod sp. zn. 12P/120/2023 a zistil tento skutkový stav:

5. Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX vo J. D., u oboch manželov je to manželstvo prvé. Manželom sa dňa XX.XX.XXXX narodila dcéra W. a dňa XX.XX.XXXX syn E.. Manželia žili do februára 2023 v spoločnej domácnosti, odkiaľ sa manželka aj s deťmi následne odsťahovala. Obaja manželia odmietajú obnoviť spolužitie.

6. Podľa čl. 1 zákona NRSR č. 36/2005 Z.z., Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

7. Podľa § 18 zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

8. Podľa § 22 zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

9. Podľa § 23 ods. 1 zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

10. Podľa § 23 ods. 3 zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada pri porušení povinnosti manželov podľa § 18 a 19.

11. Zhodnotením vykonaných dôkazov jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti a s prihliadnutím na všetko, čo za konania vyšlo najavo, vrátane prednesov a vyjadrení účastníkov, ktorí zhodne odmietli pokus o zmierenie, má súd preukázané, že vo veci rozvodu manželstva sú splnené všetky zákonné podmienky rozvodu ich manželstva. Vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené tak, že toto manželstvo neplní svoj spoločenský účel. Okrem toho, hoci manželia doposiaľ spolu žili v spoločnej domácnosti, z vyjadrenia manžela vyplýva, že tento o pár dní odchádza natrvalo žiť do zahraničia, a teda neexistuje žiadny racionálny predpoklad, že by v budúcnosti mohlo dôjsť k obnoveniu manželského spolužitia manželov.

12. Na základe uvedeného je zrejmé, že manželstvo účastníkov konania neplní ani jednu z funkcií manželstva tak, ako to vyžaduje Zákon o rodine a tento stav je dlhodobý. Ako hlavnú príčinu rozvratu manželstva, súd ustálil dlhodobé rozdielne nazeranie manželov na existenciu manželského spolužitia, čo vyústilo do vzájomného citového odcudzenia manželov a nezáujem o udržanie manželského spolužitia,

na základe čoho nie je možné od účastníkov konania požadovať obnovu ich manželského spolužitia. Účastníci konania opakovane zhodne na pojednávaní uviedli, že nemajú záujem o obnovenie spolužitia a spolužitie odmietli. Manželstvo je dobrovoľným zväzkom muža a ženy, nemôže fungovať bez vzájomnej úcty, dôvery, náklonnosti, lásky a tolerancie a pokiaľ obaja účastníci konania odmietajú obnoviť spolužitie. Súd nemá prostriedky, aby mohol obnovenie spolužitia účastníkom konania nariadovať, môže iba vplývať na ich konanie, čo bolo v tomto prípade bezvýsledné. Preto mal súd za to, že rozvod takéto formálneho manželstva účastníkov konania, nie je ani v rozpore so záujmom ich maloletého dieťaťa a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

13. Podľa § 100 Civilného mimosporového poriadku s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

14. Manželia majú dve maloleté deti - W., nar. XX.XX.XXXX a E., nar. XX.XX.XXXX.

15. Maloletá W. je vo veku 2,5 roka, je zdravá, už nie je plienkovaná. Priemerné mesačné výdavky na maloletú matka vyčíslila na sumu 210 eur.

16. Maloletý E. je vo veku 1 roka, je zdravý, dokrmovaný a plienkovaný. Priemerné mesačné výdavky na maloletého matka vyčíslila na sumu 210 eur.

17. Manželka je aktuálne na rodičovskej dovolenke, poberá rodinné prídavky v sume 590 eur na obidve deti. Takisto si privyrába v S. ako upratovačka a dokáže si zarobiť mesačne cca 700 eur. Vlastní automobil Š. Z., rok výroby XXXX. Spolu s deťmi býva v rodičovskom dome u svojich rodičov vo J. D., rodičom neprispieva na bývanie, ale väčšinou platí stravu. Okrem toho má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej L. G., ktorá je zverená svojmu otcovi, ona na ňu platí bežné výživné 120 eur mesačne a 45 eur zročné výživné.

18. Manžel je aktuálne bezdomovec zdržujúci sa v meste H.. O maloleté deti sa nestará ani sa o ne nezaujíma. Z vykonaných lustrácií vyplýva, že nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, od 31.05.2023 bol naposledy zamestnaný v spoločnosti MINIPAK s.r.o., pričom v máji 2023 bol jeho hrubý príjem 1.092 eur.

19. Podľa čl. 3 zákona o rodine, rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť uznáva, že pre všestranný a harmonický vývin dieťaťa je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností.

20. Podľa čl. 4 zákona o rodine, všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie. Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom.

21. Podľa čl. 5 zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkyimi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa;
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa;
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

25. Podľa § 24 ods. 2 zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa.

26. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

27. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

28. Podľa § 24 ods. 6 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

29. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloleťým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

30. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

31. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

32. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

33. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

34. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

35. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

38. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že obe maloleté deti žijú sa matkou, majú u nej vytvorené vhodné výchovné podmienky a sociálne zázemie, pričom matka prejavila vôľu mať obe deti vo svojej osobnej starostlivosti. Aj s ohľadom na súčasný nezáujem otca o výchovu maloletých detí mal súd za to, že je namieste zveriť obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matke.

39. Pokiaľ ide o zastupovanie maloletých detí a spravovanie ich majetku, obaja rodičia disponujú rodičovskými právami v plnom rozsahu, t.j. žiadnemu z rodičov neboli rodičovské práva obmedzené ani žiadny z rodičov nebol rodičovských práv pozbavený. S ohľadom na túto skutočnosť preto súd ponechal obom rodičom právo zastupovať obe maloleté deti a spravovať ich majetok.

40. Vzhľadom na súčasný záhalčivý spôsob života otca, súd určil styk otca s maloletými deťmi tak, ako navrhovala matka a tiež odporúčal kolízny opatrovník, keďže mal súd za to, že obmedzenie styku otca s maloletými deťmi na určené hodiny a vždy pod dohľadom matky je aktuálne v najlepšom záujme oboch maloletých detí.

41. Vo vzťahu k výživnému súd vychádzal z toho, že otec podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni mal vymeriavací základ (hrubý príjem) v máji 2023 vo výške 1.092 eur, pričom v konaní nebolo preukázané, že by schopnosti a možnosti otca boli nejakým relevantným spôsobom obmedzené a neumožňovali by mu z objektívnych príčin nedosahovať minimálne rovnaký zárobok ako do mája 2023. Vychádzajúc z metodiky Ministerstva spravodlivosti SR na určenie výšky výživného a z matkou vyčíslených odôvodnených potrieb oboch maloletých detí, dospel súd k záveru, že v možnostiach a schopnostiach otca je uhrádzať výživné na maloletú W. vo výške 150 eur a na maloletého E. vo výške 130 eur.

42. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

43. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s citovaným § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože nezistil žiadne okolnosti, ktoré by opodstatňovali iné rozhodnutie o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 Civilného mimosporového poriadku)

V prípade, že niektorý z účastníkov nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, je možné vo veci starostlivosti o maloleté deti navrhnúť na súd výkon tohto rozhodnutia alebo v časti výživného na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine)